

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOK
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES

GYERMEK LAPJA

imborá

Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. án

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALOM JEGYZÉK:

- Tompa Mihály: A madár, fiaihoz.
Dáner Lajos: Szenvedés.
Csűrös Emília: Kisértelátó Bandi (III.)
Egybegyűlték... (Népdal).
Lengyel Miklós dr.: Magyar Pantheon
(Tompa Mihály.)
E-ó: Juliska és Gyurika.
Tutsek Anna: A rózsák testvére.
E-ó: Nem indul a csónak.
Két tolvaj meg egy szamár. (Paprika
Jancsi színjáték).
Elek nagyapó: A nyuszikák.
Csatkai József: Rossz pénz nem
vész el.
Mi újság?
Elek nagyapó üzenetei.
Regénymelléklet.
Benedek Elek: Három gyermek és egy
kutyácska története (1.)

1928 AUGUSZTUS 30

24

szám

A MÁDÁR, FIAIHOZ

(TOMPA MIHÁLY KÖLTEMÉNYE)

Száraz ágon, hallgató ajakkal
 Meddig ültök, csüggedt madarak?
 Nincs talán még elfeledve a dal,
 Melyre egykor tanítottalak?!
 Vagy ha elmúlt, s többé vissza nem jő,
 A vig-ének s régi kedvetek:
 Legyen a dal fájdalmas, merengő,
 Fiaim, csak énekeljete!

Nagy vihar volt. Feldult berkeinkben
 Enyhe, árnyas rejtek nem fogad,
 S ti hallgatók? Elkészültök innen?
 Itt hagynátok bús anyátokat?!
 Más berekben máskép szól az ének,
 Ott nem értik a ti nyelvetek...
 Puszta bár, az otthonos vidéknek,
 Fiaim, csak énekeljete!

Hozzatok dalt emlékül, a hajdan
 Lomb- s virággal gazdag tájirul;
 Zengjétek meg a jövőt, ha majdan
 É kopár föld újra felvirul.
 Dalotokra könnyebben derül fény,
 Hamarabb kihajt a holt berek;
 A jelennek bűját édesítőn,
 Fiaim, csak énekeljete!

A bokorban itt az ősi fészek,
 Mely növelte könnyü szárnyatok;
 Megpihenni most is abba tértek,
 Bár a fellegek közt jártatok!
 S most, hogy a szél össze-visszatépte:
 Ugy tennétek, mint az emberek?
 Itt hagynátok idegent cserélve...
 — Fiaim, csak énekeljete!

SZENVEDÉS

IRTA CARMEN SYLVA

Magyarba átültette: Dánér Lajos

Szép, karcsu gyermek volt Szenvedés. Fekete haja halvány arcát körülramázta. Finom ajka majdnem mindig csukva. Fekete szeme oly halálosan szomorú volt, hogy aki rá tekintett, nem állhatta meg sirás nélkül. Szegény gyermeknek nem volt hazája, fáradhatatlanul vándorolt egyik helyről a másikra. Hol a szegények kunyhóiba, hol a gazdagok palotáiba fordult be. Oly csendes volt oly fájdalmas, hogy mindenkit megilletett, s különösen azokat, akik megpillantották, rettentő fájdalom fogta el. Egyik elvesztette egyetlen gyermekét, a másik becsületét, vagyonát, a harmadikat ellenségei üldözték ártatlanul. Némelyiknek rosszszak lettek a gyermekei s idő előtt megszükkítettek. Békétlenség fészkelte a szülők közét, vagy valamelyik családtag esett kórügybe s hosszú ideig nem kelt föl. Az emberek csodálkozva néztek széjjel, honnan jött e sok baj és nem találták ki, hogy ők maguk nyitottak ajtót a csendes, sáppadt Szenvedésnek s maguk hívták asztalukhoz.

Szegény gyermek néha visszatért azon az uton, amelyen egyszer elhaladt s olyankor tapasztalta, mily rettentő ajándékokat szórt szét. Akkor hosszú időre elkerüli ugyanazokat a házakat. Voltak azonban olyanok, akiket megszeretett, a rendes idő előtt ment el hozzájuk. Nem is jegyezte meg mindég, hogy őket már igen sokszor meglátogatta.

Az uton csendesen ment, ném sebesen, ném vihar módjára és mégis gyorsabban, mint a hegyi

folyam; gyorsabban, mint a nyugati szél, és végül minden emberhez befordult.

Egyszer a nyugtalan lányka egy nagy, csendes tengerhez ért. Álmatlanul nézett a tengerbe: onnan hűvösen fujt a szél és a ködön habléányok lebegtek át. Itt Szenvedés vöröses világot látott nagyobb, tüzesebbet, mint a csillagok. Ahogy szemét fölemelé, észrevette, hogy a fény egy házból esik a tengerre.

— Különös, — gondolta — ide még sohasem tértem be, mégis virraszt ott valaki!

Az ablakhoz lopózkodott. Gyönyörű szép asszony ült ott, hófehér hajú, hosszú, puha köntösben. Szerényen irt egy nagy könyvbe. Szenvedés állt, gondolataiba mélyedve, s ekkor fölemelkedett a két csodálatos, szürke szem, nyugodtan ránézett és zengzetes hangon megszólalt: — Jer csak be gyermekem, már rég vártalak! Elbámulva lépett be Szenvedés. Ilyent még sohasem hallott. Abban a pillanatban puha karok fogták át, megcsókolva ölbe vették s a gyönyörű asszony így szólt: — Édes Szenvedés! Néked meg kellett találnod engem. Nekem nem volt szabad keresnem téged, mert én sohasem jövök hivatlanul. Türelem anya vagyok itt ülök, hallgatók és virrasztok. Gyakran jártam a te nyomodban, de, sajnos, nem mindég.

Szenvedés odahajtá fejét az anyai kebelre.

— Óh, jer mindég velem! kérte csendesen.

— Nem lehet, gyermekem. Amikor te hívsz, akkor jövök, s amikor elfáradsz, térj be hozzám.

Nékem az élet könyvét kell írnom, sok a tenni-valóm!

Szegény kis Szenvedés egész éjjel a bölcs anyánál maradt s reggelre megerősödve vándorolt tovább.

Virágozott és zöldelt az egész világ: aratás ideje volt. Egy uri lányka állt egyedül a mezőn s oly gyorsan aratott, mint három ember.

— Jó reggelt, halvány Erzszi! — kiáltotta csintalanul. — Jer és segíts nekem! Ezzel melléje ugrott, haja repült és kék szeme kacagott, mint a napfény. — Ki vagy? kérdé elbámulva, amikor Szenvedés sötét szemét meglátta.

— Szenvedés vagyok, örökké vándorolnom kell — és ki vagy te?

— Munka vagyok. Hát nem látod? Nem látod, mily egészséges lettem és mily erős karjaim

vannak? És fölvevé Szenvedést, mint egy gyereket a karjaiba, átfutott vele a mezőn s kacagott és ujjongott. Szenvedés arcán könnyü pir futott át s mosolyogva mondta: — Jer velem, nékem sohasem szabad pihennem s oly sokszor fáradt vagyok!

— Nem lehet, testvérke, aludnom kell, hogy reggelre megint friss legyek. Én mindenütt ott vagyok, nekem kacagom kell, s ha a te szemedet látom, mindig megfullad bennem a kacagás. De ha hívsz, akkor jövök és ott maradok, ahonnan te távozol, hogy az arcokat ismét nevetővé varázsoljam.

És tovább lépkedett Szenvedés a csillogó hajnalban, át a világon. Türelem és Munka azonban betartották szavaikat és hű társai lettek.

Gyakran összegyűltek esténként és olvastak az élet könyvéből, vagy írták tovább.
(Nagyenyed.)

KISÉRTETLÁTÓ BANDI

Irta: CSÜRÖS EMILIA.

III.

— Bandi! Bandi! Hová lett az a gyerek? Bandi, hol vagy?

De bizony hiába verték fel a nagy házat, udvart, kertet. Bandi sehonnan sem felelt. Volt sírás, kétségbeesés mindenfelé. Lackó semmiképen sem értette a dolgot.

— De, anyuka, kérem, így fogom a kezét, amikor elaludtam!

Hiába! Bandinak nyoma veszett. Katica futott a nagy gabonásba, ahol buzát rostáltak és Radnóthy tekintetes ur nézte a munkát.

— Tessék hazajönni, mert Bandika eltűnt.

— Megbolondultál? Mit beszélsz?

— Igazán eltűnt. Reggel, amikor bementem a gyermekszobába, nem volt az ágyban, azóta folyton keressük és sehol sincs.

Nosza, összefutott két komoly ránc Radnóthy tekintetes ur szigorú szemöldökei között. Indult hazafelé.

Otthon minden csak Katica szavait erősítette meg. Bandinak nyoma veszett. Keresték pincében, padláson, az istállóban, még a kocsizint is kikütyülték, eredmény nélkül. Aki csak épkezláb ember volt a gazdaságban, az mind Bandit kereste. Már a csendőröket is értesítették a kis fiu eltűnéséről. Radnóthy né egyik ájulásból a másikba esett.

Ezalatt Bandi csodálkozva nézett körül, amikor felébredt a malom fala alatt. Andris is álmosan dörzsölte a szemét.

— Hol vagyunk? néztek egymásra. De egyszerre eszükbe jutott az éjszakai kísértet-kaland és nagyot nevettek. Bandinak még nyakában lógott Lina néni fekete kendője, Andrisé valahol esés közben veszett el. Sárosak voltak, lueskosak.

tele sebekkel, karmolásokkal, de amikor összenéztek, vidám grimaszt vágtak.

— Mégis csak láttunk kísértetet! szolt Andris

— Én nem láttam, csak hallottam őket! tette hozzá Bandi.

Én bizony láttam, hogy csillogott a szemük!

— Hogyne, a kísérteteknek nincsen is szemük.

Ezen aztán egy kicsit elveszekedtek, de abban megállapodtak, hogy mégis kísértetek voltak. Bandi aztán más utra terelte a beszédet.

— Te, Andris, hogy kerülnék mi most haza?

Ha apuka megtudja, hol töltöttem az éjszakát, úgy elnadrágoz, mint egy kétfenekű dobót. Tudod ő így szokta mondani és meg is teszi.

— Ojjé, mondta Andris, akkor nagy baj van, mert bizonyosan kerestek már az ágyban.

Bandi megint a szájába kapta az ujját, mint mindig, amikor nagyon gondolkozott.

— Te, Andris, nem volna jó hazaszökni? Ugy, hogy ne tudja senki, mikor megyünk haza, aztán elaludni a dívánon. Tudod, amikor alszom, akkor sajnálnak és nem vernek meg olyan nagyon. S hátha elfelejtik egy kicsit!

Csakhogy nem azért kenyeres pajtások ők, hogy ki ne rántsák egymást a bajból. Andris ment elől, Bandi óvatosan mögötte. A veteményes kert kerítését átmászták és Bandi ott maradt elrejtőzve a paszulykarók között. Andris ment bátraul előre. Így jutott aztán Bandi lopakodva a rózsás kertbe, s miután Andris azt is kikémlelte, hogy senki sincs a szobában, az ablakon át bemászott a gyermekszobába. Anyai ideje azonban már nem volt, hogy sáros, cafatos nadrágját le is vesse, mert lépéseket hallott a hálószobából. Ugy vetette ma-

gát a divánra ruhástól és úgy tett, mintha mélyen aludna.

Andris, mint aki dolgát jól végezte, nagyokat csattogtatva ostorával, hajtotta a disznókat a nagy gabonás mögé.

*

Lackónak semmiképpen sem tetszett a dolog. Az egész ház sirt. Vele senki sem törődött. Még reggeli kávé sem kapott. Amikor éppen kérni akarta, eszébe jutott, hogy szegény pipacsos bögrét bizony ő eltörte. Hát bizonyosan úgy lesz az, hogy, ha nincs bögre, nincs kávé sem. Nem is kérte többé, hanem megindult szomoruan a gyerekszoba felé. Az ebédlőben hozzá dörgölődött Micóka. Lackó megsimogatta a fejét.

— Micóka cica, reggelit kérsz? Lackó nem adhat neked, mert Lackó is éhes. Így beszélt a cica felé és indult a gyerekszoba felé. Rigót kereszte, a három kerekü lovacskát. El akarta neki is mondani nagy bánatát, hogy Lackó ma éhesen maradt, nem kapott reggelit.

De Rigónak meg van az a rossz tulajdonsága, hogy soha sincs ott, ahol keresi Lackó. Ha a játékládjában nézi meg, bizonyosan az ágy alatt van; ha pedig az ágy alatt keresi, bizonyosan ott kuksol a szekrény mellett. Sőt az is megesik néha, hogy az asztal alatt ácsorog a haszontalan.

Most is sokáig kereste Rigót, aztán végre észrevette, hogy spárgájának csücske a diván alól kandikál ki. Ki is húzta nagy diadallal onnan s amikor magához ölelte, hát látja, hogy Bátyóka ott alszik a divánon. Eleinte csodálkozva nézte aztán elégedetten motyogta.

— Mondtam én anyukának, hogy így fogtam a kezét! És kitotyogott a szobából.

A konyha előtt valami eszébe jutott. Lina néni ott ült a padon és a szemét törülgette. Odasomfordált mellé.

— Lina néni, Bátyóka nem törte el a pipacsos bögrét.

Lina néni megsimogatta a fejét. — Nem drágaságom, nem.

— De Lina néni, Bátyóka is éhes lesz, ha felébred!

Az öreg szakácsnő újra rázendítette a sirást. — Jaj, jaj, drága gyönyörű Bandikám, ki tudja hol van, hol fog felébredni!...

Lackó kerekre nyitotta a szemét.

— Lina néni, Bátyóka a gyerekszobában fog felébredni, mert ott alszik a divánon.

De Lina néni nem vette komolyan a dolgot.

— Ó, bár csak ott volna, gyöngyöm! Kerestük mi már százszor is a gyerekszobában.

— De jöjjön, Lina néni és lássa! — Azzal kötényénél fogva húzta maga után a gyerekszoba felé.

Ezalatt Bandi komolyan elaludt a divánon és talán álmában is a kísértetek nyivogását hallotta.

Amikor Lina néni odaért és meglátta Bandit a maga valóságában, összecsapta a két kezét és kiszaladt a szobából.

— Tekintetes asszony lelkem! Lelkem tekintetes asszony! Itt van Bandika! Hazajött Bandika! Ott alszik a divánon. Ó, be jó is az Isten!

Mire Bandi álmosan kinyitotta szemét, ott szorongott már az egész ház a gyerekszobában. Mindenki csak csókolta, simogatta a kis impostort, aki nem győzött gyönyörködni abban, hogy hirtelenben milyen fontos személy lett belőle.

Csak apuka kérdezte szigorúan: Hol jártál és mi történt a ruháddal?...

... Aztán mondjam, ne mondjam? ... Bizony, sötét szobában töltötte azt a napot kísértelő Bandi!...

(Kolozsvár.)

EGYBEGYÜLTEK...

(Csufolódó népdal)

Egybegyültek, egybegyültek a miskolci lányok,
Ej, huj, ej, huj! a miskolci lányok.
Lisztet kértek, lisztet kértek, egy kis markoescával,
Ej, huj, ej, huj! egy kis markoescával.
Összegyurták, összegyurták turós gombiczának,
Ej, huj, ej, huj! turós gombiczának,
Kitálalák, kitálalák egy nagy lapitóra,
Ej, huj, ej, huj! egy nagy lapitóra.

S mind megette, s mind megette a papné kutyája,
Ej, huj, ej, huj! a papné kutyája.
D'ugy megütték, d'ugy megütték a laskanyujtóval,
Ej, huj, ej, huj! a laskanyujtóval,
Hogy megdöglött, hogy megdöglött a papné kutyája,
Ej, huj, ej, huj! a papné kutyája.
Igy lett vége, így lett vége a miskolci bálnak,
Ej, huj, ej, huj! a miskolci bálnak.

MAGYAR PANTHEON

Írja: LENGYEL MIKLÓS.

Tompa Mihály (1817-1868)

A keserű fájdalomnak, a borongó tépelődésnek, az édes-hús szenvedésnek költője — ősszel született, hervadt lombok alatt. A természet haldoklásáról énekelt első költeményeiben és hű da'noka maradt élete végéig a halál színébe öltözködő világnak: utolsó verseiben is az ősz bánatos képei jelennek meg.

Egyénisége jelölte ki számára ezt az utat. A nyári pompájában viruló erdőben szeme csodálatos biztonsággal ismerte fel a korán hervadásnak induló falevelet, a pompázó életben mindenütt ideiglenességet, átmenetet látott és meghallotta a közeledő pusztulás halk lépteit.

Egyéniségének kialakulására nagy befolyással volt élete. Szegény családból származott és korán árvaságra jutott. A jóeszü falusi gyermeket tanítója tanácsára nagyszülei beiratták a sárospataki kollégiumba. Rimaszombatot tehát véglegesen elhagyta és elindult azon az

uton, amely a dicsőség felé vezette, de fájdalommal, bánattal és nyomorúsággal volt kikövezeve.

Már az iskolában feltűnt költői tehetsége. Az iskolának híres önképzőköre volt; ennek tagjai megbecsülték fiatal társuk költői alkotásait. A gyermek merész álmait a siker még jobban táplálta; gyűjteni kezdte a környék népmondáit és regéit. Ezeket a mondákat megverselte. Tanulmánya végeztével a költeményeket Pestre vitte és elérte az óhajtott sikert. A kor közönsége minden népies eredetű műfajt szívesen fogadott; a szabadságharc előtt álló nemzetet a népteliszabadság gondolata foglalkoztatta: a néppel foglalkoztak a politikában és irodalomban egyaránt.

Tompával körülbelül egy időben tűnt fel Petőfi és Arany. A három költő kölcsönösen megbecsülte egymást. Petőfi volt az, aki mind a két költő-társát meglátogatta és állandóan levelezett velük. Tompával való barátságának több költői emléke is maradt. Egyszer közös tárgyat is dolgoztak fel. Egy kirándulás alkalmával egy elhagyott, szegényes erdei házra bukkantak: ezt verselte meg Petőfi és Tompa; de részt vett a költői versenyben Kerényi Frigyes is, egy akkoriban fellépő, népszerű, fiatal költő.

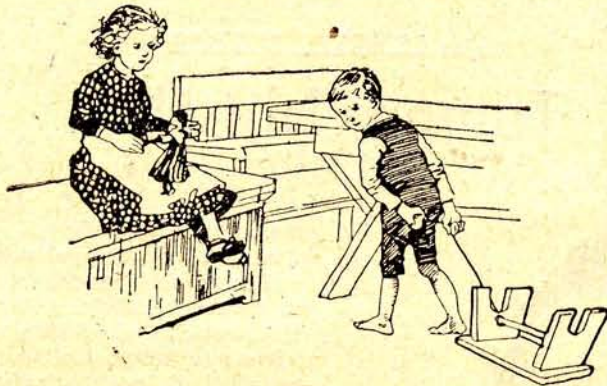
Tompa költői pályája felefelé ivelt. Nem is tudott megmaradni a csöndes vidéken. Ragadja maga felé a főváros: az irodalmi középpont. De az örökké forrongó, színes délibábot kergető, álmódzó fővárosi írók társágában nem érezte jól magát a fiatal vidéki költő. A falu érte jött a gyermekének: csábitotta, csalogatta haza. Beteg is lett és a merész álmok tündérekertje helyett a sivár kórházi udvar képei komorították. Az első alkalmat megragadta a menekülésre. A gömörmezei Beje község küldöttsége hívta meg lelkésznek. Örömmel hagyta el a fővárost és megnyugodva állt ismét a természetnyújtotta nyugalomban. De Bején nem maradhatott sokáig, a valamivel nagyobb Kelemenre költözködött, majd Hanva választotta meg papjának. Itt is fejezte be életét.

Élete csak rövid ideig volt boldog, pedig boldognak ígérkezett. Megértő élettársat választott; két gyermek is született a házasságból, de a csapások egymást érték. Mind a két gyermek kicsiny korában meghalt. Különösen második gyermekének halála törte meg az ugyanis beteges költőt. Lelkére nehezedett nemzetének szerencsétlensége is. Utolsó éveiben áldozata a testi-lelki verghésnek.

A szabadságharc előtt Tompa főleg elbeszélő költeményeket írt. A nagy nemzeti szerencsétlenség és a sorsnak meg-megújuló csapásai az érzelmi költészet

JULISKA ÉS GYURIKA

(Mühlbeck Károly rajzával)

Juliskának van egy szép babája. Ő varotta a ruhát reája. Kicsi baba aludjál. Angyalokkal álmodjál. Csicis, csicis, aludjál. Angyalokkal álmodjál. Álmodj szépet, álmodj jót. Arany diót, mogyorót.

Gyurikának van egy lovacskája. Messze földön nincsen annak párja. Ha akarom: székecs-

ke. Ha akarom: lovacska. Ugy szalad, mint egy macska. Jobbra-balra vickándozik. Jókedvében ugrándozik.

Nem láttam én ilyen lovat, Soha el nem ragad. Reggeltől estéig folytonosan járhat. Óh, de jó az ilyen ló! Soha el nem fárad.

E—ó.

felé sodorták. Sorsa szinte össze volt kapcsolva a nemzet sorsával. A szabadságharc előtt felfele lendült mind a kettő. A fiatal költő örök halhatatlanságáról álmodzik, a megifjodott magyarság merészen néz a jövő tündérekertje felé: érzi erejét mind a kettő s nem látja a veszedelmeket. A költő képzeletében Ikarusz jelenik meg. Ikarusz, a merész ifju, aki szárnyat teremtett magának és száll, száll a magasba, száll a halhatatlanság felé. Ikarusznak látja magát is, nemzetét is. De még nem gondolta végig a vakmerő görög ifju történetét. Csak a magasba emelkedést látja, a szörnyű bukást nem. Mikor a szabadságharc vérzivatará után még reményt-adó szívárvány sem vigasztalja a magyart; mikor családi csapások a porba alázzák a költőt, akkor írja meg gyönyörű költeményét Ikarusról. Már látja, hogy a magasba szálló, merész ifjut elragadta a repülés láza; mindig feljebb és feljebb tört, míg végre a megsértett és semmibe vett természeti erők lebirkózták. De vigasztalást talál a költő, vigasztalást legalább a nemzet számára. A megkövezett próféták, a csábító céhoz vezető uton elbukott tudósok élete nem hiábavaló: jönnek a nyomukban mások és a kitűzött célt az elődök holttestein át is el fogják érni. A gondolatot és az érzést nem lehet megölni.

Mielőtt erre a vigasztaló gondolatra rátalált, szebbnél-szebb költeményekben siratta el nemzeté halálát. Különösen keserű „A gólyáhc” irt verse. A nagy pusztulást a sorsa okozta: a végzet ellen nem harcolhattunk. De a nemzet kidőlt terebélyes fájába őrlő szű köll özködött: árulás, veszekedés, vádaskodás még elviselhetetlenebbé teszi függetlenségünk elvesztését. A szép halált kéri a „Sebzett szarvas” című költeményében is. A sebzett szarvas a nemzet; sebe halálos, menekülésre nincs

remény. A költőnek csak az a kívánsága, hogy üldözői ne juthassanak testéhez, ne dicsekedhessenek a megölt fejedelmi állat agancsaival. A „Pusztuló erdő” szintén a nemzetet jelképezi. A kiirtott hata' mas törzsek helyén felnövő sarjak ejtik kétségbe: a költő az új nemzedékben nem bíz.

Vannak bizakodóbb hangú költeményei is. „A madár, fiaihoz” című versében költőtársait szólítja munkára. A némaság a halált jelenti. Énekeljenek a mult szenvedéseiről, vagy dicsőségéről, ha a je'en fájdá'ma némitó gyötrellemmel kinozza őket. Csak szólaljanak meg. A költők szava azt jelenti, hogy élet maradt a nemzetben a szörnyű csapás után. „A terebélyes nagy fá”-ban szintén reménykedik abban, hogy a nemzet élni fog.

Különösen a hatvanas években nyilatkozik meg erősebben a remény költészetében. A gyengülő Ausztria kénytelen a magyarság erejére támaszkodni: közeledik a kiegyezés. Remény és kétség közt hánykolódik az ország. Ennek a gyöttrődő korszaknak hangulatát fejezi ki a költő „Forr a világ”, „Novemberben”, „Egy könyv olvasása közben” című költeményeiben.

Egészen haláláig irt elbeszélő költeményeket is. „Virágregé”-it nagy szeretettel fogadta a közönség már gyönyörű részéért is. Hosszabb népies tárgyú és tréfás költeményei (Három a dani, Váncosujfalusi jegyző) sikert arattak.

De ami fenntartja örökre nevét, az lírai költészete. Az ötvenes évek csüggedt és keserű hangulatát, továbbá a hatvanas évek féllő reménykedését Arany Jánoson kívül egy költő sem tudta úgy kifejezni, mint ő.

A RÓZSÁK TESTVÉRE

Irta: TUTSEK ANNA.

Mikor Rózsikát megkeresztelték, bölcsőjét bizony nem állták a tündérek körül, csak egy pár szegény asszony, éppen olyan szegények, mint az édesanyja.

— Haj, haj, édes Bognárné, bizony nagy baj ez. — sóhajtotta az egyik szomszédasszony. — bizony nagy baj most magának ez a kis árva.

Mert árva volt Rózsika, Édesapja, Bognár István, néhány héttel születése után hirtelen meghalt. Alig gyönyörködhetett néhány hétig kis leánykája égszínkéék szemében, mosolygó, rózsás arcocskájában.

— Hát nagy baj, nagy, — sóhajtotta özvegy Bognárné, — de egyetlen örömem, vigasztalásom is. És majd csak megsegít a jó Isten!

A jó Istenben bizakodott Bognárné mindig. Hozzá fohászodott, ha bánat érte, neki köszönte meg kevés örömeit. És az ő nevével kezdte meg minden munkáját mindennap, s Rózsikát, a kislányát, már akkor megtanította imádkozni, amikor még beszélni is alig tudott.

És a jó Isten meg is segítette.

Sok gonddal-bajjal, sok munkával és nélkülözéssel felnevelte kis leányát.

És ami öröm életében csak érhetette, azt mind elérte Rózsikával.

Rózsika szép volt és jó. Olyan szelid, engedelmes, jólelkű gyermek, akivel soha semmi baj nem volt és olyan szép, mint a virág.

Ha végigment az utcán, az emberek mosolyogtak reá és kérdezték:

— Hová mégy, virág?

Ha kiment az udvarra, a galambok élje szálltak és turbékoltak: — jó reggelt, virág!

A tyukok és csibék, a jércék és kacsák feléje tipegtek-topogtak és karicsáltak hangosan: — jó reggelt, virág, jó reggelt!

Még az akácfa lombja is suttogott s reá hullatta fehér, illatos virágait, zöld leveleit: — jó reggelt, virág!

De legjobban mosolyogtak reá a rózsák. Akármerre járt, fölismerték, hogy testvérök jár arra kis testvérök, aki éppen olyan friss, üde, kedves mint ők maguk s akiben éppen úgy csak gyönyörködni tud minden ember, mint bennök.

És Rózsika is éppen úgy szerette a rózsákat mintha testvérei lettek volna.

Mikor már nagybacska lett, a kis kertet házuk előtt teleültette rózsával. Nem diszes, nemes fajta rózsafákkal, hanem egyszerű csipkebokorral, pünkösdi rózsával, fehér patyolatrózsával. Amilyen szegény emberek kertjében szokott nyilni.

És reggelenként, amikor iskolába ment, mindig megcsókolta a nyiló bimbókat és le nem szakított volna egyet sem. Ugy képzelte, hogy az fáj a szegény rózsabokornak.

Egy szegény asszony jött egy napon segítséget kérni a tanítónőtől, ahova Rózsika iskolába járt. Az ura betegen feküdt odahaza, már három hónap óta, és ő nem tud munkába járni.

Eddig odahaza varrogatott, abból éltek szükösen, nyomoruságosan, két kis gyermekével együtt, de ime, az Isten nem szünt meg őket sustani: véletlenül forró vízzel leforrázta a jobb kezét: már egy hete nem tud varrni egy öltést sem s még hetekig nem tudja majd használni a kezét.

Azóta éheznek...

Amijök volt, már eladták...

Koldulni szégyel. De Isten nevében egy kis segítséget kér azoktól, akiket ismer, s akik őt is ismerik. Csak addig, amíg a keze meggyógyul és ismét varrhat.

A tanítónőnek megesett a szive a szegény asszonyon.

Már régóta ismerte és tudta, milyen derék, becsületes, jó lélek s hogy nem saját hibája miatt jutott ilyen sanyaru helyzetbe családjával együtt.

Adott is neki hamarjában, amit adhatott, de bizony egy tanítónőnek sincs sok heverő pénze.

A kis Juliskának, a szegény asszony leányának is szeretett volna valamit adni. Oly szomorú bágyadt arccal kapaszkodott a gyermek anyja ruhájába, hogy az embernek megesett rajta a szive.

Éppen befelé indult a szobájába, hogy régi holmijai között szedjen össze valamit, amikor az egyik lányka, aki véletlenül ott állott és hallotta a szegény asszony könyörgését, szerényen meg szólította:

— Kérem szépen, tanítónéni, szabad-e nekünk is adni valamit ennek a szegény asszonynak?

A tanítónő arcát nyájas derű sugározta be:

— Hogyne, édes Terikém. Aki a szegénynek ad, Istennek ad. Megmondhatod társaidnak, hogy bárki közületek, akinek van csekély fölösleges pénze, vagy viseltes ruhája, jó tettet gyakorol, ha ennek a szegény asszonynak és kis lánykájának adja.

Terike kifutott az udvarra.

A gyermekek éppen ott játszottak a „tiz perc” alatt.

Terike rögtön elbeszélte nekik mindent.

Pár pillanat múlva már körülfogták a szegény asszonyt és leányát. Majdnem mindegyiknek volt pár krajcárka a zsebében, azt odaadták neki s amelyiknél éppen nem volt, ígérte, hogy majd holnap hoz, csak jöjjön el megint, még ruhát is adnak, hiszen van nekik elég.

Csak Rózsika húzódott szomorúan félre.

Neki nem volt egy krajcárkája sem, sem fölösleges ruhája. Mit adhatna ő a szegény gyermeknek, mikor ő maga is olyan szegény. Éde jó

NEM INDUL A CSÓNAK

Hej, ha ez a kis tó
Tengerré dagadna,
Négy kicsi tengerész
Ezért mit nem adna!

De ez a kicsi tó
Tengerré nem dagad,
Négy kicsi tengerész
Színte sírva fakad.

Indulj, csónak, indulj,
Ne állj itt hiába,
Vigy el minket, vigy el,
Bergengóciába!

Nem indul a csónak,
Biztatják hiába:
Nirése kedve menni
Bergengóciára...

E—6.

anyja alig tudta megkeresni a mindennapi kenyeret . . .

Egyszerre felderült az arca s hirtelen kiosont az udvarról.

Ott laktak éppen a szomszédban. Pár perc múlva már vissza is tért.

A köténye tele volt rózsával.

Hófehér, gyöngö szirmu patyolatrózsával, halvány rózsaszín vadrózsával, piciny, piros moharózsza bimbóval . . .

Legdrágább kincseit, kis kertjének legszebb ékességét, gondosan ápolt kedves virágait szakította le s édes, szégyenlős mosollyal nyújtotta oda a beteges arcú, szomorú kis lánynak.

Ó, csak Rózsika volt, akinek nem volt semmi je, hát odaadta azt, ami a legkedvesebb volt neki.

A szegény kis lány arca fölragyogott s mohó örömmel nyult a virágok után. Sötét pincelakásukban ki tudja mióta nem látott szegényke napsugarat és virágot . . .

A többi gyermek nevetett a Rózsika adományán, de a tanítónő megsimogatta az arcát.

— Ti azt adtátok, ami felesleges, — szólt hozzájuk, — de ő azt adta, ami a legkedvesebb volt neki. Ti nyomort enyhítettetek, de ő örömet okozott. És az életben nemcsak a mindennapi kenyérre van szükség, hanem egy kis napsugárra is.

(Budapest.)

KÉT TOLVAJ MEG EGY SZAMÁR

PAPRIKA JANCSI SZINJÁTÉK.

I. Tolvaj: Enyim a szamár.

II. Tolvaj: Mit! A tied? Nesze! (Egymást hatalmasan dögönyözik.)

I. Tolvaj: Hát nem én loptam?

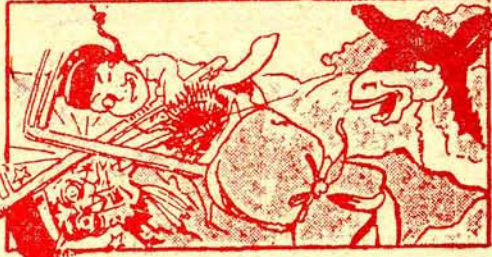
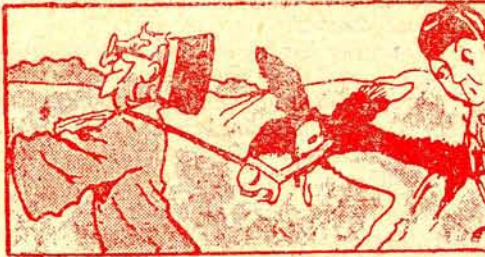
II. Tolvaj: Te? No persze!

A bíró (hirtelen közéjük toppan): Hah! Tol-

vajok! Ezennel kimondom az ítéletet: sem a tied, sem az övé, enyém a szamár! (Mégfogja a kötéket s vezeti a szamarat.)

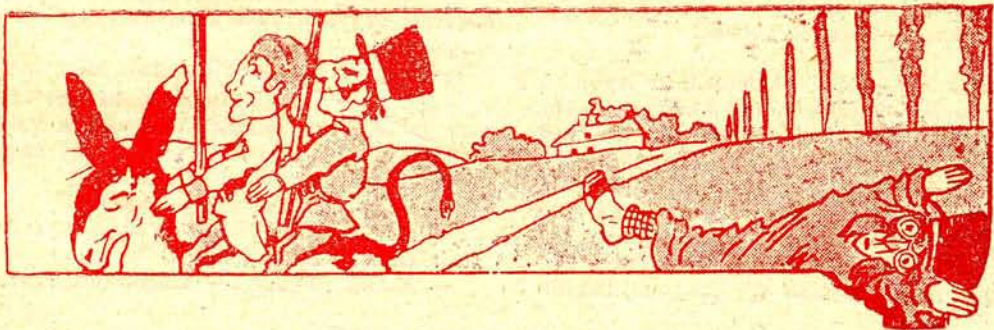
I. és II. tolvaj (összenéznek): Ugy? Hát nem vagyunk mi szamarak? (Hamarosan kibékülnek, püfölik a bírót jobbról-balról, a szamár — a leg-

okosabb köztük — majd megpukkad a kacagástól, akarom mondani: az iá-zástól.)

A két tolvaj közt szent a béke, hahotázva sza-

maragolnak tovább, a bíró meg a földön elterülve, keservesen óbégatva néz utánuk. A komédiának vége, a függöny hirtelen legördül.

A NYUSZIKÁK

— Apró unokáinak meséli Elek nagyapó.

Hol volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl, volt egyszer két öreg nyul, annak a két öreg nyulnak két kis nyuszikája. Hej, szegény nyuszikák sokat áztak, fáztak, sokat éheztek, mert bizony a szüleik szegények voltak, akár a templom egere. De még többet éheztek az öregek, mert ők ami mogyorócskát s mindenféle erdei bogycskát összekeresgéltek, mind a kis nyuszikáknak adták, maguk megelégedtek száraz füveskével is. De hiába adtak az öregek minden jót a kicsikéknek, ezek mégis sokat éheztek, mert olyan rossz idők jártak, hogy mogyorócska is, meg egyéb is kevés termelt. Azt mondta aztán egyszer Micu, az idősebb nyuszika, a testvérkéjének, Micikének:

— Hallod-e, Micike, nekünk kell ám valamit tenünk, mert különben, ha mi meg is élünk valahogy, a szüleink éhen halnak.

— Igazad van, — szolt Micike — de hát mit tegyünk?

— Menjünk világgá. Keressük meg a magunk ételét, italát, s ha szüleinknek csak magukra lesz gondja, majd eléledgélnek valahogyan.

— Igen ám, de mennyit sirnak, szomorkodnak utánunk! Azt sem tudják, hová lettünk, merre mentünk, s azt hiszik majd, hogy valami rossz ember fogott el.

— Attól ne félj, majd megkérem szépen a rigó szomszédot, s az megmondja nekik, hogy szerencsét próbálni mentünk világgá.

Micike nehéz szívvél, de belenyugodott. Jó! van hát, menjenek világgá.

Eppen akkor érkezett meg a rigó szomszédasszony, aki egy csomó magot hozott szájában a gyermekeinek. Mici mindjárt megszólította:

— Adjon Isten, nénémasszony!

— Adj' Isten, nyuszikák! No, mi bajotok megest?

— Megyünk világgá, szomszédasszony, nem akarunk többé terhére lenni a szüleinknek. Legyen olyan jó, mondja meg a szüleinknek, hogy elmentünk s ne búsuljanak értünk, majd visszajövünk, ha szereztünk valamit.

Felelt a rigó:

— Titilió, lesz rá gondom. Ne féljete, majd megmondom!

— Az Isten áldja meg, rigó nénémasszony! — búcsuzódtak Micu és Micike. Köszöntötte a rigó is jó szívvél:

Titilió, eredjete,

Az Isten legyen veletek!

S megindultak a nyuszikák, keresztül az erdőn, ki a mezőre, hegyeken, völgyeken által. Fülüket folyton előre hegyezték, éles szemükkel jobbra-balra tekintgettek, hogy valami veszedelem ne érje. Velük volt a jó Isten, nem ért semmi baj. Szerencsésen megérkeztek egy falu szélére. De volt annyi eszük ám, hogy nem mentek be a faluba egyenest, hanem a kertek háta mögött sompolyogtak előre szép lassan, csöndesen. Szegény Micike igen félt, s ha csak egy faág megmozdult,

összerezzen. Azt hitte, hogy kutya jön s az mindjárt fölfalja őket. Így mentek, mendégéltek előbb-előbb, s bekukucskáltak minden kerítés hasadékán. Egyszerre csak Micu megáll és mondja:

— Hopp! Micike! Ide bemegyünk.

Megrémült Micike:

— Micu, az Istenért, mit gondolsz, hisz ott mindjárt elfognak.

— Csak gyere utánam. Én azt hiszem, jó dolgunk lesz ottan. Nem látod azt a kis lányt? Nem hallod az énekét? Mit gondolsz, ha bemennék az ő udvarukba e elejbe állanánk, tudod, a hátsó lábunkra s a két első összetennénk szépen, kérőleg, bántana-e minket az a kis lány?

— Jól van, Micu, — mondta Micike — te vagy az idősebb, neked több eszed van. Egy életem, egy halálom! Menjünk!

Azzal szépen áthujtak egy hasadékán s fülhegyezve az udvarba mendégéltek.

Ott állott az udvar közepén Mariska, s jaj, édes Istenkém, de összecsapta két kezeckéjét, nagy ámulásban-bámultásban, amikor megpillantotta a közeledő nyuszikákat. Mindig azt hallotta a nyulról, hogy az félénk, gyáva állat, s ime, ezek egész bátran közelednek feléje. De még csak akkor bámult igazán, de úgy, hogy szólni sem tudott, amikor a két kis nyuszika hátsó lábára állott előtte s a két első összetette, mintha szépen kérnék: fogadj be, te aranyos kislány! Cselédeid leszünk, jól viseljük magunkat.

Mariskának könybe lábbadt mind a két szeme. Aztán megszólalt:

— Szegény kis nyuszikák, bizonyosan árvák vagytok! Ugy-e, az? Ugy, ugy! Jertek ide az ölembe!

Felkapta mind a két nyuszikát a földről, Micu az egyik, Micikét a másik karjára tette s gyöngéden megcirógatta, édes szavakkal becézgette. Aztán ismét letette a földre s azt mondta nekik:

Maradjatok itt, nyuszikák, mindjárt hozok nektek káposztalevelet, édes tejet s minden jót. Itt maradtok nálam. Lesz éjjelre kis pajtácskátok, nappal pedig velem játsztok kint a kertben.

Elment Mariska, s a nyuszikák magukra maradtak.

— No, látod-e, — szólalt meg Micu — hogy jó helyre vezettelek.

— De milyen jó helyre! Haj, ha a szüleink tudnák, hogy hol vagyunk s ide jönnének! Megélhetnének itt ők is igen jól.

— Meg bizony, — sóhajtozott Micu is.

Alig, hogy Micu ezt mondta, hát fut két öreg nyul nagy sebbel-lobbal feléjük. Az ő szüleik voltak. Ahogy megőrültek a kis nyuszikák, éppen úgy meg is ijedtek.

Nyul apó kezdette a beszédet:

— Hogy mertetek eljönni hazulról?

— Szívtelenek! — kiáltotta nyul anyó. Mennyit sirtam, csak a jó Isten tudja.

— Apám! Anyám! — könyörgött egyszerre Micu

és Micike — bocsássatok meg. Nem akartunk tovább terhetekre lenni.

— Most mindjárt visszajöttök velünk!

— Ne vigyetek vissza, maradjatok itt ti is, — kérte Micu. — Meglássátok, titeket is befogad a mi aranyos asszonykánk.

Mariska éppen ebben a pillanatban érkezett meg a tejjel, káposztalevéllal, de bizony szinte kiejtette a kezéből mindent, amikor két nyul helyett négyet talált. De most még nagyobb lett az öröme. Hát mégsem árvák a nyuszikák? Oh, de jó, én Istenem, nem árvák!

Micu és Micike hízelve nyaldosták Mariska szok-

nyácskáját, kezecskéjét, mintha kérték volna: tartsd itt a szüleinket is!

Mariska megértette a nyuszikák kérését. Kis váluha töltötte a tejet, földre hintette a káposztalevelet s úgy meguzonnáztatta őket, akár egy királykisasszony. Az igaz, olyan áldott jó szive volt, hogy királykisasszonynak is beillett volna. Egyetlen gyermeke volt Mariska az ő szüleinek, sokat búsult eddig, hogy nincs játszótársa. No, most volt négy is. Az volt aztán a játék, amit ők együtt végeztek. Csak úgy csengett a ház, udvar, kert a Mariska vidám nevetésétől.

Eddig volt, mese volt. Itt a vége fuss el véle.

ROSSZ PÉNZ NEM VÉSZ EL

Irta: CSATKAI JÓZSEF.

I.

Volt egyszer egy gazdag, világjáró báró, S annak egy rossz fia, kinek neve Káro. Báró s felesége járták a világot. Otthon hagyva Kárót, a jó mákvirágot. Jöttek a pajtások: Ődi, meg a Dani, Lehetett vidáman, ujjongva játszani. Feltörték a szekrényt, mert vásárt játszottak. A kiszórt sok lomból ki alig látszottak. Most játszanak tavasz, ligetben időzést, Földöntik a lavort, csinálva esőzést. Most pedig itt a nyár, az aratást várják. Ablakfüggönyöket ollóval kaszálják. Nyár után az ősz jön, sok jó gyümölcs érik. Megszállják a spájszot, lekvárt nem kímélik. Végül jó a legszebb évszak, játszunk telet. Korcsolyázni, sajnos, szalonban nem lehet. Jó, hogy hózivatarat csinálhatnak ollat. Felvágják a dunyhát s kifujják a tollat. Ül a toll s a szoba tele lesz pihével. Örülnek a fiuk, ujjonganak hévvel. S Káro szól: majálist most csinállok ollat. Hogy rakéta gyanánt felgyujtom a tollat. Szólt és szándékát nyomban tett követte. Lángra lobban minden alatta, felette. Ó, jaj! tűz van! tűz van! mi lett a tréfából? Három fiu bögve kifut a szobából. Kifutnak a házból és tűzoltók jönnek. Sok víz kell most ide, nem elég: a könnyek. Elolták a tüzet, ház fele elégett. Hazasürgönyöztek a bárót evégett. Rémulten, mérgeesen hazajön a báró. Ki tette ezt? — kérdi, s felelik: a Káro. Nadrágszijjat kapja a báró a kezébe És üté a fiát ott, ahol csak érte, Minél jobban ordít keze alatt Káro,

Annál erősebben veri őt a báró.

Jó, hogy a verésnek is van néha vége: Takarodj szobádba, városunk veszélye. Ma nem kapsz vacsorát, így feddi a báró, Ne feledd a verést és javulj meg, Káro.

II.

Káro sirva-riva ment a szobájába, Éhség a gyomrába, bosszu a májába. Mielőtt lefeküdt, irt búcsulevelet: Apám, anyám, élet, minden, Isten veled. Éjjel meg kiosont, levél a kezébe, Lopva beletette apja cipőjébe. Ezután csendesen elpihent, mint a lud És kora hajnalig mélységesen aludt.

III.

Báróné zokogott, a fiát siratta, Mint anya még jobban szenvedett miatta. És a reggelihez nem jött le a kába, Reggeli nélkül megy majd az iskolába, Délben iskolából meg hiába várták, Bosszusan szól báró: persze, hogy bezárták. Se vacsora, ebéd, se reggeli, szégyen, Egyetlen fiacskánk meg fog halni éhen. Elmegy hát a báró érte iskolába, De ott meg azt mondják, nem is látták máma Bárónak a lába viskét a cipőben, Leveti a cipőt, hátha tán van kő benn, Levéltől, mely ott volt, leesett az álla: „Ágyó, jó szüleim, megyek a halálba.” Drágalátos fiam, a báró kifakad, Dehogy is engedjük, hogy elemészd magad!

A báróné pedig zokog most hevesen, Fut a rendőrségre a báró sebesen.

„Elveszett a fiam, ó, rend kapitánya!
Fél vagyonom azé, aki megtalálja.”
Keresik, kutatják az elveszett kincset,
Berreg a telefon: halló, itt még nincs meg.
Bejárják a várost, minden rokon házát,
Felboritnak ládát, hordót, virágvázát.

Sehol nincs a Káró, talán elutazott?
Sürgönyöznek minden helységbe, nincs-e ott?
Jön sok sürgöny vissza: tán tévednek Önök.
Nem volt itt, nincs is itt az elveszett kölyök.
Hátha beleugrott mégis a folyóba?
Öngyilkos lett volna: patvarba, manóba.
Csónakból a mentők kotorják a vizet.
Időt nem sajnálnak, hisz a báró fizet.
Nap mulik nap után, mégsem kerül elő.
Szól a báró: így jár a kemény nevelő.
Két hétig szívüket emészti a bánat,
Báróné könnyével megtöltött egy kádat.

IV.

Szomoru reggelén egy pocakos törpe
Lépett be a házba, mindkét lába görbe.
A tömzsi kezeit zsebeibe rakja,
Majd eldül oly kövér gömbölyü pocakja.

Szája szóra nyilik, lassan jár, mint esiga:
„Nagyságos asszonyom, nincs itthon Karcscika?”
„Édes fiam, hogyha Karcscika itt volna,
A könnyem szüntelen érette nem folyna.”

„Nézzenek meg jobban, én vagyok a Káró.”
Meglépetésében hanyatt esik báró.
„Csakhogy megkérült, ó, Istenünknek hála.
Megnőtt és meghizott, sőt van már szakálla.
„Hol voltál Karcscika? Egy percig se kéltem,
Olyan helyen, ahol nem maradtál éhen.”
„A spájzba rejtőztem, lisztesláda mögött,
Éttem sajtot, sonkát, lekvárt és sült tököt.”
„Azt hittük, egér járt ételt megdézsmálni,
De most megtanítalak keztyübe dudálni.”
És a pulykaméreg előnti bárót.
Suhogó korbáccsal ütni kezdi Kárót.

Ordit a gyerek: jó lesznek, jó lesznek!
Többé el nem szököm, rosszat már nem teszek.
S hogy ezt megígérte, apja nem bántotta
Többé s a korbácsát szegre akasztotta.
Ígérte, jó leszén szárazon és vizen,
Hogy betartá szavát, azt én kötve hiszem.
(Szombathely.)

MI UJSÁG?

Fecskeposta. St. Apoldban, Lotharingiában egy bányamunkás házában fészket vertek a fecskék. Jó helyre vették be magukat, mert a munkás gondosan óvta fészkeiket. Vissza is tértek hiven minden tavaszon. Egyszer, mikor megint közeledett elköltözésük napja, a munkás megfogta a fecsképart s kis göngyölegben levélkét kötött egyiküknek a szárnya alá. Ezt írta a cédulácskára: „A nyáron H. A.-nál St. Apoldban, Lotharingiában, laktam s mikor visszatérek hozzá, el akarom mondani neki hogy mely országban töltöttem a tejet.” Most tavaszkor a fecske ismét visszatért régi fészkebe. A lotharingiai bányász megfogta s szárnya alatt csakugyan talált egy másik cédulát, melyen ez az írás állt: „Távolétem ideje alatt Bady Józsefnek Martinique szigeten (Afrika) levő házában laktam és szállásadó gazdám megbízott, hogy adjam át szíves üdvözlését régi házigazdámnak.”

Ahol a legnagyobb kort érik meg az emberek. Sokan azt hiszik, hogy a melegebb éghajlat alatt élnek legtovább az emberek. Egy angol tudós legújabb kutatásai alapján megeafolja ezt a felfogást. Bulgáriának, mely elég rideg éghajlatu ország, ötször annyi százéves lakója van, mint a sokkal melegebb Görögországnak s Németországban is nagyobb kort érnek meg az emberek, mint a melegebb Franciaországban. Svájcban, mely közismert üdülöhelye egész Európának, legfeljebb ha öt-hat százéves polgára van. Skandináviában kevés olyan embert találni, ki megéri a százéves kort, ellenben Spanyolországban 400-nál több oly lakója van, ki száz évnél idősebb. Valenciában találtak egy kőmivest, aki állítólag 136 éves s eszerint legöregebb embere Nyugateuró-

pának. Spanyolországban van egy falu — Cobena a neve — melyet Európa legegészségesebb helyének mondanak. Ebben a faluban nyolc év óta nem halt meg senki. A sirásó már rég kivándorolt, legújabbban pedig az orvos költözött el a helységről. Ez az anekdotaszerűnek hangzó történet emlékeztet arra a másik derült históriára, mely a most Olaszországhoz tartozó dalmáciai szigetek egyikén esett meg negyven évvel ezelőtt. Egy Rudy nevű bécsi gyógyszerész ment le oda és patikanyitásra kért engedélyt a sziget egyetlen városának polgármestertől. A patikus gyengéteje ember volt, azért kívánczolt a gyógyítóerejű levegőjéről híres szigetre. A polgármester összecsapta a kezét s így szólt: — Hogyan gondolhat ilyet, uram? Minek ide patika? Nézze ezt a nagy kulcsot, mely itt van a fiókomban. A temető kulcsa. Évek óta nem vettem elő innen. Nem volt szükség reá. De ha már ide kívánczok, adok önnek jó tanácsot. Nem patika kell ide, hanem jó fogadó. Az hiányzik itt, azt nyisson a szigeten. A patikus szót fogadott, fogadós lett belőle s az üzlet csakugyan bevágott, ő pedig szép kort ért meg a szigeten.

Utazás a föld körül 23½ nap alatt. Két newyorki ember: Charles Collyer kapitány és John Mears több mint négy nappal esőkentette a világkörüli utazás rekordidejét. Ez a két ur rövid idővel ezelőtt érkezett haza ép egészségben a világháró utjáról. Földkörüli utjukat melyet repülőgépen, expresszvonaton, automobilon és gyorsgőzösön tették meg, bámulatosan rövid idő: 23 nap, 14 óra, 36 perc, 5 másodperc alatt végezték el.

Az oroszlán halála. A görög mitológiából ismeretes a történet a derék Androkuszról, ki tövist húzott ki az oroszlán lábából, s kit azután az oroszlán ebbőségével követett. Hogy az eféle dolog napjainkban is megtörténhetik, bizonyosság reá a következő eset: Egy amerikai oroszlánszelidítő Oaklandban, Kaliforniában az életét tette kockára, hogy megmentse életét kedves oroszlánjának, kit az állatorvosok sehogy sem mertek megmenteni. A Princess nevű hatalmas nőtény oroszlán evés közben éles csontszilánkot nyelt s a csont a torkán akadt. Az állat borzasztóan szenvedett. Nyöszörgöve csuszott urnőjéhez, ki tüstént állatorvosért küldött. Mikor az orvos eljött, kinyitotta az oroszlán száját s az orvos megállapíthatta a baj okát. Arra azonban már semmiképpen sem volt reábirható, hogy saját kezével távolítsa el a csontot az oroszlán torkából. Minthogy a többi állatorvos is kereken megtagadta a veszedelmes műtét véghezvitelét, az oroszlánszelidítő elhatározta hogy maga vállalkozik a merész cselekedetre. Az oroszlán békén tűrte, míg az állatszeliidítőnek sikerült őt megszabadítani az oda nem való tárgytól. Megható volt az állat viselkedése. Mikor a műtét szerencsésen sikerült, gyöngéden hozzá törleszkedett urnőjéhez s megnyalta a kezét.

A legnagyobb hőstett. Egy angolországi társaság minden évben aranyéremmel tünteti ki azt az embert ki a legkiválóbb hőstettet vitte végbe abban az esztendőben. Az idén egy Johnson T. nevű munkásnak jutott ez a kitüntetés. Johnson a mult esztendő egyik napján Inglish nevű társával egy homokbányában dolgozott. Egyszerre csak megingott alatta a föld s mindketőjüket betemette a homok. Johnsonnak módjában lett volna magát kiszabadítani — olvasta fel a kitüntetésről szóló jelentést a társaság elnöke — de nem tette. Mikor az egyik kezét valahogy kiszabadította, arra használta fel, hogy a társáról lekaptarta a homokot. Ezzel sikerült elérnie, hogy Inglish szája szabaddá vált s így módjában volt lélekzetet venni. Tizennégy órán keresztül lebegett élet és halál között Johnson s ezt az időt arra használta fel, hogy megmentette társa életét. A társaság elnökének kijelentése szerint ennél nagyobb hőstett nem fordult elő az elmúlt esztendőben.

Miért nevezik Ausztráliát Ausztráliának. Queiroz mikor 1606-ban partraszállt az Uj-Hebridák egyik szigetén, urának, III. Fülöp spanyol királynak nevében elfogalta és „Tierra Australia del Esperita Santo“-nak nevezte el az ujonnan felfedezett földet. Uralkodójának erről a következő jelentést tette: „Felsőged emlékezetére s az Ausztria névre gondolva, neveztem el ezt az országot, melyet felsőged születésnapján foglaltam el.“ De Queiroz azt hitte, hogy a nagy déli szárazföldön járt, melyen e tévedés után is örökre rajta maradt az Ausztrália név.

A föld népessége. Alois Fische német földrajztudós 1.9 milliárdra, vagy pontosan 1.912 milliárdra becsüli a föld egész népességét az 1928. év elején. Európát ez év elején összesen 484 millió lélek lakta. Az élen Oroszország áll 114.4 millió lakoóval, utána Németország következik 64.5, Angolország és Irland 48.6, Franciaország 41, Olaszország 40.5, Spanyolország 30 millióval. Nagyon fölülmulja a mi földrészünket Ázsia, melynek

egész népességét 1.045 milliárd emberre becsülik. Magának Kinának 441 millió, az ázsiai brit birtoknak 350 millió lakója van, amivel szemben a 61.9 milliónyi japán épenséggel nem sok, különösen ha megemlítjük még Holland-Indiát 51.1, vagy ázsiai Oroszország 31.9 millió lakóját. Harmadik helyen Amerika áll 235 milliónyi népével, melynek tulnyomó része, 119 millió, az Egyesült-Államokban lakik. Afrika népességét 139 millióra becsülik, ebből is 53 millió a brit tartományokban lakik. Egyiptomnak 14.1, a francia gyarmatbirtokoknak 36.9 milliónyi népe van. Viszonylag csekély Ausztrália népességének száma, amelyet 9.4 millióra becsülnék.

A legritkább és legdrágább levélbélyegek. A bélyegyűjtő ábrándjának netovábbja mindenestre a brit-guyanai fekete 1 centes bélyeg, mely csak egy példányban van meg a világon s melyet mostani tulajdonosa 360.000 dolláron váltott magához. Megtalálója 1872-ben még 3 német márkáért adta el, hat évvel utóbb fedezte fel Ferrari, a világ legnagyobb bélyegyűjtője és 300 márkát adott érte. Egy későbbi aukción heves harcot vívott e bélyegért egy gazdag dohánykereskedővel Gilbert londoni bélyegkereskedő, s ő lett a győztes, 300.000 aranyfrankot fizetvén ezért az egy bélyegért. Egy másik ritka s épp azért értékes bélyegnek, a kék Mauritiusnak ezidőszert már csak 13 példánya ismeretlen. Ez volt az első postai értékjegy, melyet Mauritius-szigetén forgalomba bocsátottak. A bélyegen Viktória királynő fejének képmása látható. Már 500 darabot nyomtattak ki belőle, mikor észrevették, hogy a Post Paid felírás helyett Post Office felírást véstek a mintájába. Ezek a bélyegek utóbb aztán nagyon keresettek voltak. Husz évvel ezelőtt, mikor megtalálták belőle az első példányt, megtalálója nyolevan német márkát kapott érte. Ez a bélyeg most már sok százezer márkát ér. A harmadik óriási értékű bélyeg a Kék-Hawai, melyből hét példány maradt meg. Ez a bélyeg a honolului postaépület égésének köszöni ritka értékét, mert a tűz alkalmával, néhány darab kivételével, az egész bélyegállomány elégett. E bélyeg birtoka most felér egy csinos birtok, egy pompás villa tulajdonjogával.

PÁSZTORTÜZ

ERDÉLY
LEGELTERJEDTEBB
KÉPES SZÉPIRODALMI FOLYÓIRATA
SZERKESZTIK: ÁPRILY LAJOS, GYALLAY
DOMDÓS, GYÖRGY LAJOS ÉS
REMÉNYIK SÁNDOR

Egy negyedévre belföldön 140, külföldön 160 L

KIADÓHIVATAL:
CLUJ-KOLOZSVAR, STR. BARON L. POP
No. 5.

Kérjen hirdetési díjcsabást és mutatványszámot !!!

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél

— **Fodor Gábor, Arad.** Jól sikerült a vizsgád; 7.77 az eredmény és ez negyedik az egész gimnáziumban, első a harmadik osztályban. Ebből azt kell következtetnem hogy rettenetes szigorú volt a ti gimnáziumotokban a vizsgálóbizottság. Kaptál egy jutalomkönyvet is, mégpedig Feuillet Octav Egy szegény ifju története regényét. Nyugodtan olvashatod ezt a regényt, mert amint leveleimből látom, te sokkal fejlettebb vagy, mint az átlagos harmadik gimnazisták. A kiadóhivatalnak irtam, hogy lehetőleg a Börmé-t és a Szökés a teknőben-t küldje meg neked a félévi előfizetés ellenében ajándékkul, mert az én jutalmul szánt könyveim már meg vannak neked. A hat oldalas levélért ne kérj bocsánatot, s ne vigasztalj engem azzal, hogy legközelebb három oldalast írsz. Irhatsz nekem akármilyen hosszú levelet, csak legyen irviváló. — **Biró Ferenc és Gabi, Kolozsvár.** Örvendek, hogy mind a kettő sikeresen vizsgáztatok le s Ferkó jutalomkönyvet is kaptott. Képelem, milyen jól telik a vakáció Kolozson, a nagyszülőknél, mert lehet hintázní, fürdeni s epret és málnát enni. Szóval: jó világ van Kolozson! A kiadó bocsit figyelmeztetem, hogy Gabi nem Gabika, tehát így cimezze nektek ezután az újságot: Biró Ferkó és Gabi. A számrejtvény megfejtésének módját rövidesen nem lehet megmagyarázni. Majd egyszer újra megmagyarázom egy cikkekében, de megtanulhatnátok valamelyik kolozsvári unokámtól is, mert ott bizonyval sok unoka van, aki érti ennek a módját. — **Molnár Ferenc, Arad.** Látszik, hogy komolyan olvasod a Cimborát, mert a névnapí üdvözlettel kapcsolatosan szépen felsorolod nekem, hogy mi minden jót lehet tanulni a Cimborából, többek közt a helyesírást és fogalmazást. Igen örvendek a levelednek, mert látom ebből, hogy komoly és gondolkodó fiu vagy. Azt igen helyesen teszed, hogy az e hónapban megjelent rejtvények megfejtését egyszerre küldöd, mert ezzel sok postabélyeget takarítasz meg. Keresztrejtvényed sorra kerül. — **Weinberger Zitta, Torda.** Vakáción is nagyon el vagy foglalva. Reggel korán kelsz. Dél-előtt és délután egy órát zongorázol, egy órát tanulsz németül, délután meg magyar meséket olvasol, ami már azért is szükséges, mert ősszel állami gimnáziumba fogsz járni, ahol mindent románul kell tanulnod. Örülök, hogy jutalomkönyvet kaptál, s remélem, kapsz majd a gimnáziumban is. — **Lajthár Rózsika, Kolozsvár.** Máskor a Stollwerek pályázatra vonatkozó kérdésekre a feleletet küldjed egyenesen a kiadóhivatalba, nehogy lekéssél a pályázatról. — **Bartók Editke, Szászlóna.** Tévedni emberi dolog. Ez a magyarázata annak, hogy Szászlóna helyett Gyimes-Felsőlakra cimeztem neked az üzenetet, s lehet hogy a nyert könyvet is emiatt nem kaptad meg. Írtam a kiadóbaésinak, hogy nézzén utána. Leveled végén azt kérde, ugy-e legnagyobb

öröm, ha egy gyermeknek jó anyukája és jó bizonyítványa van. Ebből a kérdésemből azt látom, hogy jó az anyukád is, jó a bizonyítványod is. Szívemből kívánom, hogy az Isten tartsa meg jó anyukádat, a bizonyítványod pedig mindig jó legyen. — **Kacz Ferike, Szatmár.** Örvendek, hogy megkaptad a nyert könyvet és hogy azt igen szépnek találad, s annak is, hogy a bizonyítványod kitűnő. Megérdemled, hogy jól teljék a vakációd. Hogy a rejtvényed mikor kerül sorra, azt bizony nem tudom megmondani, mert sok rejtvényt vár sorra. De mire Ferikéből Ferenc lesz, minden valószínűség szerint meg fog jelenni. — **Csontos Andor, Várfalva (Torda-Aranyos megye).** Meghalt a te édes jó apád hirtelen hallállal, s most már neked — azt írod — kétszeres szorgalommal kell tanulnod, mert kisebb testvéred is van. Néha eszedbe jutnak az én intő és buzdító szavaim és akkor sirni kezdesz, mert tudod, hogy ezektől is megfosztott a kegyetlen sors, mivel édesapád halálával sok mindent elvesztettél és így elvesztetted a kedves gyermekujágot is, amely minden hónapban beköszöntött szerény kis hajlékotokba. Kimondhatatlanul sajnálod, hogy el kell válnod a legkedvesebb ujságtól, a Cimborától. Dehát most másra kell a pénz és még sok mindenről le kell majd mondanod az életben. Azt hiszed, a velem való levelezés is örökre megszűnt, mert a falutokba Cimborá nem jár. Fog járni, édes fiam, ezután is, mert én ebben az évben küldtem neked a magam költségére, aztán, ugy képeztém, ma-holnap kinössz a Cimborából, de akkor is tisztán tőled függ, hogy köztünk a levelezés meg ne szakadjon. Mert én sok unokával levelezek, olyannal, akinek rég nem jár a Cimborá s kísérem figyelemmel a fejlődésüket. — **Csontha András, Nagyenyed.** Írásoddal meg vagyok elégedve, de levelet is várok, nem csak megfejtést, mert most találkozom először a neveddel.

— **Schwartz Magda, Nagyvárad.** Levelet, levelet! — **Schenk Tusi, Brassó.** Bizony, rég nem irtál, de jól esett, hogy végezvén a kereskedelmi, beszámoltál erről. Valóban, ritka dolog, hogy valaki sirjon az iskolától való megválás miatt. Itt csak jelzem különben leveled vételét, s levélben is válaszoltam rá. — **Kebeley Marcsa, Radnót.** Leveled írása előtt templomban voltál s imádkoztál nagyapó és nagyanyó hosszú életéért, egyben közlöd velem határtalan nagy örömet: édes anyád beiratott a kolozsvári ref. leánygimnázium második osztályába. Magam is remélem, hogy így megismerkedünk személyesen is. Az áprilisi leveledet bizonyosan nem kaptam meg, mert én minden levélre válaszolok. — **Lázár Hanna, Csiktoplócza.** Igazán sajnálom, hogy a csikszederai kedves vendégekkel nem jöhettél el Elek napjára. Feledhetetlen szép este volt ez. Leveledre külön is válaszoltam. Remélem, még otthon talált, s azt is, hogy jövő télen látni foglak Pesten. — **Horváth Sárika, Vulkán.** Természetes, hogy bármennyire szereted az én „tündérvárosomat“, mégis jobban szereted a te kis Vulkánodat. Ugyancsak így vagyok én is Kisbaczonnal. Felejthetetlenül kedves nap volt nekem, amikor meglátogattam az udvarhelyi tanítónőképzőt s megismerkedhettem veled és oly sok kedves unokával. Az a könyv nyilván elkallódott. Intézkedtem, hogy Vulkánba küldjék. — **Barabás Magdus, Ketésd, Kolozsmegye.** Okos kisleány vagy te. Két bélyeget mellékelsz a leveledhez, de nem írod, hogy választ vársz, mert jól tudod, hogy nagyapó megérti, mit jelent az a két bélyeg s válaszol a leveledre. Mire ezt az üzenetet olvasod, bizonyára megkaptad válaszomat, de mindenesetre értesítlek, hogy intézkedtem a 20-ik

szám pótlásáról. — **Waldmann Terike és Márta, Nagyszentmiklós.** Befejezvé a nyaralást, utközben három képeslevelezőlapot kaptam tőletek. Kettőt Aradról s egyet Lippáról. Szóval, utközben is szeretettel gondoltatok reám. Hogy a nyári vakációról beszámoltok, azt egész természetesnek találom, hisz bőven lesz miről írjatok. — **Dominits Mária, Saroltavár (Temesmegye).** Ha tavaly nyáron voltál is Alinán, most is beszámolhatsz ottani tapasztalataidról. Igen érdekes, amit a bányamunkásokról írsz leveledben, s kíváncsi, hogy olvassák ezt majd unokátsaid is, hadd tanulják megbecsülni a munkásokat. Mostani leveled is oly szép, hogy igazán felesleges az aggodalmad, mert oly sok és oly hosszú levelet nem írhatok neked, hogy én azokat különös nagy érdeklődéssel ne olvassam. — **Haurik Magda, Kolozs.** Örömmel látom, hogy kellemesen telt a nyarad és jó sok verset is írtál. Külön levélben is válaszoltam leveledre, de itt is jelzem: igen jól esett látnom, hogy milyen nagy hálával és szeretettel gondolsz volt tanárnődre és ők is mennyire szeretnek téged. — **Szepessy Zoltán, Arad.** Sokat sirtatok nagymamáddal, mert súlyos beteg volt az édesanyád, de a jó Isten megkönnyöri rajtad, édes jó anyád visszanyerte az egészségét, s bár gyenge még, már hivatalba jár. Te jól tudod, hogy éretted jár édesanyád hivatalba, s szeretnél is már nagy ember lenni, mert akkor édesanyádat elküldenéd fürdőre, hogy egészen kigyógyuljon. Jó gyermek vagy, s már ez is félgógyulás az édesanyádnak. A kiadóbacsi pótolja az 5. számot. — **Hunyady Hermin és Sándor, Petrozsény.** Alig sürgették meg a választ, megkaptátok, amiből láthatjátok, hogy felesleges a türelmetlenkedés, mert én minden levélre válaszolok, de, természetesen, későn kerül sor a válaszra, mivelhogy rengeteg sok levelet kapok unokáimtól. Szeretettel várom további leveleiteket s a rejtvényekre vonatkozólag is csak azt válaszolhatom: türelemmel kell várnotok a közlésre. — **Szabó Jenő, Zágon (Háromszék megye).** Örvendek, hogy megkaptad azt a levelemet, amelyet ajánlottan adtam postára. Örvendek annak is, hogy Bözsike nővéred egy szép fehér kutyát hozott neked, s bár ő nagy leány, nagy élvezettel olvassa a Békeszigeetet. Azt írod, el sem hiszem, milyen hamar telik a vakáció. Dehogy nem hiszem! Az én diákkoromban is éppen ilyen gyorsan telt. Annak idején intézkedtem, hogy a kiadóhivatal mutatványszámot küldjék Antal Géza bácsinak. Valószínű, ez is elkallódott a postán, mint ahogy elkallódott első levelem. — **Bagoly Béla, Válya-Lunga (Kis-Küküllő megye).** Dicséretet érdemel az írásod, de még nagyobb dicséretet érdemelnél, ha levelet is írnál, nem csak megfektést. — **Bogdán József, Sepsiszentgyörgy.** Rejtvényed sorra kerül, s Laura és Karola leveleit is várom. Anyukádnak telmácsold viszontüdvözetemet. Örömmel látom leveledből, hogy komolyan foglalkozol a magyar történelemmel. Vajha példát vehetne tőled minden unokám. — **Szendrei Ferenc, Nagyvárad.** Azt én sejtettem, hogy rejtvényednek Vörösmarty Mihály a megfejtése, de az unokák aligha megfejthetnék, úgy szeretszét vannak dobálva a betűk. Más rejtvényt eszelj ki. Egyébként nyugodt lehetsz affelől, hogy nem haragszom amiatt, mert a multkor nem közölted velem a rejtvény megfejtését. — **Ifj. Mihály Károly, Brád (Hunyadmegye).** Levelet, ne csak megfektést! — **Molnár Ferenc Arad.** Ugyanezt üzenem neked is. — **Cs. Nagy Danika, Magyarkeéz (Biharmegye).** Jól mulattam a leveleden, s képezem, hogy mulattak az ottományiak is, amikor te zombókából csinált, kipödrött bajusszal meg szakállal végimentél a falun. A szélmalom rejtvényed sorra kerül, a

másiknak megfejtése tulságosan könnyű. — **Lőrincz Viola, Gyergyószentmiklós.** Augusztus elsején kelet leveledben a Gyilkos-tórló képet küldöttél nekem, sejtmed sem lévén arról, hogy éppen aznap a Gyilkos-tórló viszsza-jövet Gyergyószentmiklósra voltam, gyermekeimmel és unokáimmal. Bizony, ha korábban kapom ezt a levelet, meglátogatnálak volna, vagy te látogatnál volna meg engem, mint ahogy meglátogatott engem igeosok ottani unokám, akiknek tudomásuk volt ottlétemről. — **Lőrincz Bandi, Pelsőcz, Csehszlovákia.** Érdekes összehalálkozása a véletlennek, hogy ugyanaznap kaptam tőled levelet Csehszlovákiából, amikor Lőrincz Violától Gyergyószentmiklósból. Még érdekesebb volna, ha nem csak névrokonok, hanem vérokonok is volnátok. Azt írod, hogy 3 éve olvasod a Cimborát s édes jó szüleid azért járatták, hogy a magyar írást s olvasást el ne felejtse. Hát nemcsak hogy el nem felejtetted, de írásodnak szépsége és helyessége valósággal meglepő, hiszen még csak most végeztél az elemi iskola negyedik osztályát. Nyilvánvaló, hogy otthon nagy szeretettel foglalkoznak veled a szüleid. Szeretném, ha részletesebben írnál a dobsinai jégbarlangról, de ha nem, akkor is közölni fogom leveledet, mint a nyári vakációról való beszámolót. Hátha a te lelkes felhívásodra az erdélyi unokák kedvet kapnak e csudaszép barlang meglátogatására. — **Ortutay Elemér és Béla, Beregszász.** Kitiűnő volt a bizonyítványod, bár oroszul kellett tanulnod, de most édesapád magyar iskolába visz, annak a jutalmául, hogy szorgalmasan tanultál. Nagy az örömed ezért, de még azért is, mert édesapádat polgármesternek választották, illetőleg főbírónak, mert nálatok ez a polgármester címe. Azt írod, hogy ti nem az állásnak örültök, de annak, hogy édesapátokat így szereti mindenki, s azt hiszed, hogyha én elmennék Beregszászra, én is megszeretném édesapádat, mert igen jó ember. Bizony, szeretnék odamenni, de ha ez a vágyam nem is teljesülne, már a leveled alapján is szeretem az édesapádat, de téged is, ki nem az édesapád állásának örülsz, hanem annak, hogy mindenki szereti őt. A nyári vakációról szóló beszámolódat várom. — **Ortutay Angyalka, Beregszász.** Hálátlannak érzed magadat, mert rég nem írtál nagyapódnak, s addig nem tudtad élvezni a vakációt, amíg ki nem pótoltd a mulasztásodat. Kérdelek, tudok-e szentelni egy esep időt a pihenésre. Tudok bizony, mert sokat sétálok nagyanyóval, meg a pesti gyermekekkel s unokákkal a kertben, de azért mondanom sem kell, hogy valósággal vágyódom hozzátok, olyan szépen s olyan kedvesen hívsz Beregszászra. Azt írod, mindent megmutatnátok neked: a babszobát, a buvóhelyeteket, a galambjaitokat, a nyuszitokat s a virágos kertet. Vágnátok sok csirkét, sütnétek sok tésztát, hogy nagyapó meghizzzon nálatok s később ismét új erővel foghasson a munkához. Volna szárnyam, nyomban odarepülnék, de egyszer talán szárny nélkül is betoppanok hozzátok. — **Goldzieher György, Kíszenő (Aradmegye).** Örvendek, hogy a Cimborát igen érdekesnek találod. A rejtvényed sorra kerül. — **Ho'laky Itona, Tamásfalva (Háromszék megye).** Levélpapírodon három oldal maradt üresen. Bizony, irhattál volna a megfejtés mellett egy kis levelet is. Egyébként dicséretet érdemel írásod, s szeretettel várom leveleidet. — **Joó Józsika, Kolozsvár.** Ha nem csalódom, először találkozik neveddel. S bár látom, hogy kezdő író vagy, szeretném, ha megfejtés mellett egy-egy kis levélkét is írnál, hogy közelebből is megismerkedjünk. — **Török Zo'tán, Arad.** Tőled is levelet várok. — **Holvay Erika, Nagysáros (Csehszlovákia).** Amiatt nem írtál oly régen, mert nagybeteg barátnődhöz jártál. Én is kívánom barátnőd gyógyulását. Várom az ígért levelet,

FEJTÖRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 10-ik napja.

PÓTLÖREJTVÉNY.

Beküldte: *Jakab Edith.*

— ndrás	— ebeka
— ózsef	— ecilia
— l	— ándor
— dön	— argit
— ozália	— rpád
— telka	— udolf
— ábor	— livér
— ároly	— ára
— lga	

Megfejtése Petőfi egyik versének címe.

PÓTLÖREJTVÉNY.

Beküldte: *Moldvai Mária.*

— olozsvár	— ül
— kör	— ndre
— óna	— óka
— aba	— mike
— mma	— ándor
— bl	— igány

Egy imádság költőjének a neve.

Galgóczi magántanfolyam

BUDAPEST,
VIII. Mária
Terézia-tér 3.

Teljes anyagi felelősség
mellett előkészít közép-
iskolai magánvizsgákra
és érettségire.

CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Szerkesztősége: Fatani Mici (Kisbácson) u. p. Batani-Mari (Nagybácson) jud. Treiscaume (Háromszék megye). E címre küldendők a Cimbora részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvény-megfejtések.

Kiadóhivatala: Satu-Mare (Szatmár) Str. Reg. Carol (József főh.-u.) 12. A kiadóhivatalhoz küldendők a lap előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küldését, megszüntetését célzó közlemény.

Előfizetési ára félévenként:

Romániában: 200 lej.
Csehszlovákiában: 40 korona.
Magyarországon: 6 pengő.
Jugoszláviában: 100 dinár.

MINDEN MAGYAR
EMBER OLVASSA
A

KELETI ÚJSÁGOT

A LEGFRISSEBB, LEGJOBAN ÉRTESÜLT
NAPILAPOT, MELY A MAGYAR ÉRDEKEK
LEGBÁTRABB SZÓSZÓLÓJA !!

Előfizetési ár
Egész év 1000
Félévre 570
Negyedév 270
Egyes szám ára 5L

A MAGYAR PÁRT HIVATALOS LAPJÁT.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CLUJ—KOLOZSVÁR, FŐTÉR 4. SZÁM